

Veronica Pacini

ŽENSKÉ TELO

Preklad
Júlia Zelenčíková

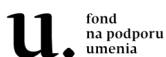

Veronica Pacini

Ženské telo

Preklad tejto knihy vo forme štipendia podporil
z verejných zdrojov Fond na podporu umenia.

Quest'opera è stata tradotta con il contributo del Centro
per il libro e la lettura del Ministero della Cultura italiano.

Preklad tejto knihy vyšiel vďaka podpore Centro per il libro
e la lettura Ministerstva kultúry Talianska.

Veronica Pacini IL CORPO DELLA FEMMINA

COPYRIGHT © 2022 Fandango Libri s.r.l.

TRANSLATION © Júlia Zelenčíková 2024

COPYEDITING Martina Kubealaková, Ivan Adamec

COVER © Arriba!

SLOVAK EDITION © Inaque 2024

ISBN 978-80-8207-253-5

ISBN e-book 978-80-8207-254-2

Všetky práva sú vyhradené. Žiadna časť tejto publikácie sa nesmie kopírovať
a rozmnožovať so zámerom rozširovania v akejkoľvek forme alebo akýmkoľvek
spôsobom bez písomného súhlasu vydavateľa.

Veronica Pacini
Ženské telo

INAQUE

Pocit hanby, že vlastným telom, sa ma zmocnil v jarné popoludnie. Vnikol do slnečného lúča, prekĺzol cez tričko, zasiahol miesto uprostred hrudníka a navždy prilipol ku kožnému tkanivu.

Posledný slnečný lúč prešiel tesne ponad zábradlie, spoza vedľajšej budovy. O päť minút by zmizol a dovolil by tieňu definitívne sa natiahnuť a pohltiť všetky predmety na terase.

Keby ste sa zhora vyklonili, videli by ste, ako spodná časť budovy rozťína hlavnú ulicu a rozdeľuje drsnú asfaltovú plochu na dva vydláždené jazyky. Chvíľu sa plazili popri budove, ale čím ďalej, tým viac sa vzdalovali, až nakoniec nabrali rozdielny spád a každý zamieril do vlastného cieľa. Naľavo verejný park: aleje križované bicyklami, nadúvajúce a sfukujúce sa tieňe prímorských borovic na výsekoch trávnikov, skrýše, ktoré do dutín nízkych a hladkých mladých cezminových dubov vyhlbili deti, a do tých vyšších, čiernych a zvráskavených, z ktorých neustále pršalo láskyplné hrkútanie, holuby. Napravo, na konci najstrmšieho stúpania a na vrchu najvyššieho kopca, katedrála: prázdno cizelované stĺpmi, drevenými lavičkami pribitými o kamennú dlažbu, pološero ideálne na trýznenie mysle. Všetko tam sa stávalo nehmotným. Na hranici týchto dvoch svetov stála materská škola.

Natlačená v nevelkom historickom centre mesta, bez záhrady či dvorčeka, ale na treťom poschodí, ktorého vnútro bolo zmenšené v prospech obrovskej terasy. Preto práve tam stála chodúľka, malá železná šmykľavka, všelijaké hojdačky a veľké kvetináče, do ktorých sa v novembri sadili tulipánové cibuľky a v marci prvosenky. Aj tak ešte ostalo dosť priestoru, najmä na pravej strane, kde sa po obede nahrnulo veľa chlapcov a hralo futbal.

Jeden z nich mal noštek ako myšiak a jemnučké vlasy prilepené na hlave. Blond, nie však svetlé, ale farby prachu. Kožu mal takú

bledú a tenkú, až sa na niektorých miestach zdalo, že sa roztrhne, teda aspoň tam, kde ju napínali nerovnosti kostí, a ústa, obrúbené nekonečnými perami, len o niečo hrubšími než pokožka, odhaľovali túžbu protirečiacu detstvu. Stekala po zvyšku tela a zanechala po sebe hrany. Luca. Mój frajer.

O tom, že som jeho frajerka, rozhodol on. Ja som sa to dozvedela od niekoho iného a jeho rozhodnutiu som sa podrobila, nevedela som totiž, že také niečo sa neoznamuje, ale pýta, že som nemusela poslúchnuť, ale mohla odpovedať áno či nie. Status frajerky v tom čase z praktického hľadiska neznamenal takmer nič: šlo len o akúsi príslušnosť s nejasnou predstavou vlastníctva. Nebolo potrebné vykonať žiaden skutok, čo bolo dobré, lebo okrem toho, že mi Luca pripomínal myšiaka, vyzeral aj hrubo a nesympaticky. Potlačila som znechutenie a privítala svoje nové postavenie. Vďaka nemu som sa cítila nadradená. Moje chabé ľúbostné vedomosti sa opierali o kreslené filmy, v ktorých ženy nepodnikali žiadne kroky, ale trápili sa a trpezlivo na niekoho čakali. Často plakali a v animovaných láskach bola vždy prítomná bolesť.

V to jarné popoludnie sme boli na terase. Myšiak hral futbal s ďalšími chlapcami, čiernymi postavičkami, na ktorých sa jednoliato slnečné svetlo lámalo na čepele. Musela som sa správať ako frajerka, a tak mi napadlo sadnúť si na stoličku na kraji ihriska. Čakanie, trápenie. Z druhého konca terasy na mňa pokrikovali kamaráti, aby som sa šla hrať na princov a princezné. Odmietla som: keďže som už bola frajerka, mala som pocit, že sa takých predstáv musím vzdať, aby som sa mohla venovať objavovaniu neznámeho sveta. Pozerať sa na hŕstku chlapcov hrajúcich futbal ma nudilo a hluk rušil, ale myslela som si, že čím nepríjemnejšie sa budem cítiť, tým významnejšia bude moja obeta pre lásku.

Myšiakovi sa podarilo vystreliť, a hoci bránky chýbali, všetci strelu uznali za gól. Rozbehol sa po pomyselných osmičkách na ihrisku a s rozpaženými rukami kričal *Baggioooo, Baggioooo, Baggiooooo*. Keď ihrisko obehol niekoľkokrát, namiesto toho, aby zamieril k sklenným dverám a dokončil osmičku, zmenil smer. Utekal ku mne s lačnými ústami pokrútenými výkrikmi. Slnko ho ožarovalo odzadu a rozmazávalo jeho obrysy. Zastavil, postavil sa

predo mňa, predklonil sa a ruku, dlhú pažu, mi vopchal pod tričko. Cítila som, ako myšacia labka hľadá moju kožu, zošúverené prsty nachádzajú moje srdce a vrtia sa pod tričkom, ktoré ich núti odraziť sa od mojej hrude raz, dva razy, desať ráz, dvadsať ráz. Chvilka, iba chvíľočka, tvorená miliónmi dotykov. Vtom neprirodzeným pohybom lakťa ruku stiahol. Jeho smejúcu sa tvár pohltili slnečné lúče.

Telo sa mi chvelo ako rinčiaci zvon: vydalo prerušovaný zvuk, ale zrejme som ho počula iba ja, hoci som ho videla rozpínať sa do širokých kruhov okolo seba. Modré bavlnené tričko ma nedokázalo ochrániť, dýchanie ma bolelo. Lenže tunely vtahujúce vzduch pretrvali, takisto dutiny pľúc, kostná bariéra, ktorá ich chránila, a aj koža naďalej všetko uzatvárala vo svojom ružovom a naivnom vnútri. Všetko bolo na svojom mieste.

Zápasu som viac nevenovala pozornosť a znovu sa hrala na princov a princezné na ľavej strane terasy, medzi dvoma murovanými komôrkami a schodiskom, ktoré vás po niekoľkých zatočeníach doviedlo na terasku o poschodie vyššie. Do komôrok ani na schody sme chodiť nesmeli. Nelákalo nás porušiť zákaz, ale často sme skúmali, kde má hranice. Skôr nás priťahovala drobná spleť múrov a výšok, priestor plniaci úlohu chodieb, tajných miestností a majestátnych brán, ktorý sme obývali s arogantným výrazom, podľa nás hodným šľachticov. Raz mi jeden vyľakaný princ prikázal ujsť a schovať sa v kúpeľni. *V kúpeľni?* opýtala som sa. *Ále v ktorej?* Vrhol na mňa otrávený pohľad: no predsa v tej v paláci. Kde podľa teba ští kráľ a kráľovná? Kým sa vydal do boja proti nepriateľovi, ja som sa podľa príkazu ukryla v kúpeľni a oblapila si kolená. Neverila som, že králi, kráľovné, princovia a princezné štia. A už vôbec nie, že serú. Snažila som sa predstaviť si princeznú v krinolíne, ako si rukami nemotorne pridrža sukne, biele pančuchy spustené až po členky, prehodené cez zlaté črievičky, hollým zadkom hľadá záchodovú misu a dlhočizné vlasy jej pritom padajú do mláčky hovienok a moču. Princ svojím ukazováčikom neukázal len na popraskanú stenu, ale aj na pre mňa neznáme zákutie mojej mysle, kde sa šťanie považovalo za neslušné. Šlo o niečo vulgárne, ale prirodzené, nutné, nevyhnutné dokonca aj

pre šľachticov, dokonalé bytosti, ktoré nahota a telesné potreby náhle zmenili na špinavé. Prestala som piť. Možno pre myšiaka, ktorý nám, dievčatám, otváral dvere na kúpeľni, tej ozajstnej, aby nás prichytil pri cikaní. Niekoľko dní som vydržala nemočiť, ale raz sme na olovrant namiesto nakrájaného ovocia dostali džús. Vzdala som sa a vypila ho, ale môj frajer mi otvoril dvere na kúpeľni a predvádzal ma kamarátom. Polonahá som čupela, až kým neodišli.

S dievčatami sme sa rozhodli chodiť na záchod vo dvojiciach alebo trojiciach: jedna čúrала a zvyšné strážili dvere. Chlapci ich ťahali a dievčatá im nadávali, čím ďalej, tým tvrdšie, až sa jedného dňa zlomila kľučka, učiteľky sa nahnevali a poháňané túžbou z roku tisícdeväťstošesťdesiatosem zjednotiť obe pohlavia zložili dvere z pántov: veď sme boli len deti, nie? Bola som poslušná a neprotestovala som, nepokarhali ma ako niektoré vzdorovité dievčatá. Mysleli si, že šlo o trest za prekročenie hranice – také trestuhodné? také neprípustné? – územia dospelých. Uväznili nás v nepoškvrnenej krajine detstva, kde sme museli byť všetci spolu, všetci nahí a šťastní. Naučila som sa pred všetkými stiahnuť si nohavičky a vycikať sa. Prišli nočné mory. Vždy v nich vystupoval myšiak s vytreštenými očami a dlhánskymi rukami, bezodnými ústami a podlým smiechom.

Hanbila som sa aj mimo škôlky. Prvýkrát sa mi to stalo s matkou v pivnici. Vyberala bielizeň z práčky a ja som si zo štipcov stavala domčeky. Odrazu ma premochol pocit, že som vo svojom tele, a nadskočila som. Naozaj je všetka táto masa moja? Naozaj sa po mne šplhala, vytrvalá a násilná? Vybehla som z pivnice, brala schody po dvoch a dorazila do svojej izby, hodila sa na posteľ a pod prikrývkou hľadala tmú, prosila som ju, aby pohltila mňa a moje telo, aby som necítila hanbu, lenže ono akoby sa predieralo cez kožu, vylievalo sa a čoraz viac naberalo na objeme. Sotva tma pod prikrývkou vybledla na pološero, uvidela som, ako z okrajov šortiek vytŕčajú nohy: dva kusy mŕtvych živočíchov, kuracie stehná, a hore nafúknutá časť, ktorú drží kosť.

Sústredila som sa na nepatrné miesta svojho tela – usporiadanie mnohouholníkov zdobiacich hánky, zrast pupka, žily obkolesujú-

ce členky – a ich pohyby, ktoré som donekonečna spomalene opakovala: koleno ohýbajúce sa na každom schode, ruka otvárajúca skriňu, tlak prstov na kľučke. Pozorne som skúmala dynamiku pohybu, opakovaním ničila jeho význam. Schúlila som sa na dlážke vedľa rádia a sledovala, ako sa pohybujú moje ruky, pokrútila som gombíkom, aby som rádio zapla. Snažila som sa vystihnúť presnú chvíľu, keď sa vytvoril zámer v mojej mysli, a okamih, keď na jej príkaz dorazil do tela a uviedol ho do pohybu. Pokúšala som sa o to celé hodiny, ale namiesto odpovedí som dospela len k pocitu odcudzenia: moje rúčky sa zmenili na obrovské a nepatrili k telu.

Telá ostatných, alebo možno len tie ženské, neustále nadobúdali inú konzistenciu. Telo mojej matky sa zmenilo na vec: oddelilo sa od nej, od jej veselej a dychtivej povahy, nehy a našej vzájomnej lásky. Keď som ju videla nahú, jej život akoby sa pevne chytil nejakého bodu mimo jej tela. Bola vysoká, s dlhánskymi rovnými nohami a širokými plecami, robustná. Núkala mi prsník, aby som sa zahrala obľúbenú hru: zazvoniť bradavkou ako zvončekom. Ešte donedávna ma bavila, ale teraz mi pripadala ohavná, ohavná ako pohlavný orgán, široký, tmavý a nafúknutý. Pozrela som naň a rozbehla sa pred veľké zrkadlo obzrieť si svoj: medzi nohami dva hladké záhyby, ešte malé, drobné ústa, také malé, že by som ich mohla nechať zmiznúť v stehnách, stačilo by ich pootočiť. A nakoniec dve ružové, rozpálené oči pripevnené k hrudi, ktoré si ma prezerajú. Dve oči a ústa. Lačná tvár.

Telá boli všade. Modelky v katalógoch z poštových schránok, tie z reklamných plagátov na spodnú bielizeň a plavky, kabaretné herečky v televízii. Telá, telá žien, dievčat, telá všade, celý deň, hotový zástup tiel, na ktorý sa človek musel pozerieť. A na špičke tiel úsmevy rozprávajúce o polonahote žien ako o niečom zábavnom. Vo mne však odkrývali priepasť hroziacu spočiatku prázdnotou a neskôr plnú krutých neznámych pocitov.

Raz večer som s otcom sledovala televíziu – mužov v sakách, s kravatami a veľkými hranatými okuliarmi a ženy v sukni a podprsenke, tmu narúšalo len svetlo z bezohľadnej obrazovky – a opýtala som sa ho: *Prečo keď sa pozerám na tie panie, cvrkne mi?*

Otázku nepochopil alebo predstieral, že ju nechápe. Až po mnohých rokoch som svoje rozrušenie vedela pomenovať: vtedy mi museli stačiť rozpaky zjednocujúce hanbu, vinu a potešenie a neustále schovávanie sa pod prikrývku, keď sa ma zmocnili. Len pod ňou som sa cítila v bezpečí, chránená pred každým pohľadom. Iba skrytá som sa upokojila. Aspoň dovtedy, kým mi jedného dňa, zakutranej v plachte, nezišlo na um, že niekto ma vidí aj pod prikrývkami. Videl ma Boh, ktorý má podľa rozprávania čarovné oči a všetko vidí. Pred ním som ujsť nemohla. A tvárou v tvár jeho bezhraničnej moci sa rozplynuli aj hranice mojej hanby.

Hlavou som sa opierala o okenné tabule, stála som na stolčeku a pozerala sa von: v susedstve prebiehala výstavba, zem obracala naruby, ale nie preto, aby pôde dožičila vzduch a pripravila ju na ďalšiu úrodu, ale aby ju sterilizovala, krok za krokom vypálila betónom. Námestie prekvitalo vďaka ceste, novej, ale už rozpadnutej: najprv umrela na parkovisku nášho kondomínia, nenásytne pokračovala, kúsok po kúsku, a požíerala repové polia, zasievala železné stromoradie meniace sa na piliere, potom na múry a nakoniec na domčeky, presne ako ten náš. Rýchla a hlučná metamorfóza: škripance kladiek, prežúvanie miešačiek, ponosujúce sa syčanie žeriavov, všetko sa predieralo sklom a pohltilo ma, preto som nepočula kroky tej, ktorá sa ku mne blížila spoza chrbta, chytila ma za vlasy a stiahla zo stolčeka. Skončila som na dlážke, hlavu som si pevne pridržala rukami, oči stále upierala na okno a sledovala, ako závesy s miernym a vlniacim sa návalom hnevu znovu zaujali svoje miesto a pomstili sa mi za celý čas, čo boli pre mňa odtiahnuté, vzdialené od svojho prirodzeného postavenia. Keď konečne znehybneli, pozorovala som, ako sa vrátili k svojej povinnosti: vďaka hrubej bavlně, vyhrabanej z nejakej truhlice, tlmlí slnečné lúče, zadúšali počiatok radosti, ktorá mala umrieť na podlahe z tmavého dreva.

Moja sestra sa volá Noemi. Nehnevám sa na ňu, už nie. Odpustila som jej a navždy ju vylúčila zo zoznamu vinníkov. Ozvena toho, čo sa nám prihodilo, naďalej určuje naše životy. Ona: brutalita hodná kata. Ja: vina obete. Z oboch sa spamätáva namáhavo a uzdravenie, ak k nemu dôjde, je oslobodenie, ktoré má len málo spoločné s radosťou. Je to len povzdych úľavy, vymanenie sa z hriechov.

***

Naša izba sa nachádzala na druhom poschodí a jej dvere nemali kľúč: nemohli ste vyskočiť z okna ani vymknúť zlo. Na vlne pedagogickej avantgardy, alebo možno v záujme ochrany intimity stále sa rodiaceho vzťahu, boli rodičovská a detská spálňa na opačných koncoch bytu, takže naše izby oddeľovalo päť stien a tri miestnosti, nekonečný sled prázdna a plnosti, ktoré by rozptýlili vibrácie každého volania o pomoc.

Dve posteľe, dve police, dva nočné stolíky, dva bielizníky na oblečenie a dve skrinky na hračky: nič nemohlo vyvolať pochybnosti o rozdeľovaní rodinnej lásky. Znásobená láska znásobila nábytok a duplikácia sa stala baštou nestrannosti. Možno práve žiara dokonalosti zaslepila tých, ktorí na nás mali dohliadať, a bránila im vidieť, čo sa deje pod vrstvou svetla.

Hry s bábikami sa mi nepáčili, najmä nie s barbie: mali pichľavé vlasy a tvárili sa šialene. Telo zbavené detailov ma miatlo. Navyše boli tvrdé. Keď sme sa s nimi hrali prvýkrát, sediac uprostred katastrofy roztrhaného vianočného baliaceho papiera a rozviazaných stužiek, Noemi povedala:

„Pozri, moja vie urobiť mlynské koleso!“

„To je super! Teraz sa pozri na moju, vie spraviť rozštep...“

Lenže z nejakého dôvodu, ktorý som nestihla pochopiť, moja bábika rozštep nevedela: sestra mi ju vytrhla z ruky a buchla ma ňou po hlave. Jeden, dva, tri, štyrikrát. Neskôr som zistila, že účinnok na pohľad jemného, ružového plastu sa líšil v závislosti od miesta na tele, ktoré trafil: hlava odolávala najlepšie, údery do rúk a tváre naozaj boleli.

Slovo, ktoré bábika vyslovovala príliš často, víťazstvo či porážka v schovávačke, bezvýznamný hnev, banalita, niekedy nič. Zlosť jej vyprskla na tvári ako láva. Natiahla ruky, zalapala po dychu, našla ma a zdrapila. Zvyčajne za vlasy, hlavou mi mykala hore a dolu, čo najviac, ako jej to ruka dovolila. Spříška špendlíkov. Trvalo to aj niekoľko minút a mňa to celkom zmorilo. Ak sa jej ruka dostala ku koži, zvierala ju, až kým neočernela. Keď som sa po všetkom sama seba dotkla, obávala som sa, že mi na hlave neostal ani jeden vlas, zmáča ju krv a mám potrhajú pokožku.

Boleť ma rozpálila. Bola taká intenzívna, že sa vyliala z miesta svojho zrodzenia, vo vlnách sa rozširovala do celého tela, prenikla až do myšlienok a rozvírila ich. Vtedy som cítila, ako sa moja myseľ poddáva, odovzdáva, a v tom prúde sa tma nafukuje a vynárajú sa nepotopené spomienky. Potom zovretie povolila: vlna sa pomaly vzdďalovala od okrajov tela a vrátila sa, aby sa vtesnala do miesta svojho vzniku, až nakoniec zmizla. Znovu som ovládala svoju myseľ, dýchanie. Preskúmala som škody. Sledovala som, ako sa na pokožke vytvárajú stopy. Pozbierala som chumáče vlasov z dlážky a hodila ich do záchodu. Spláchl som ich a znovu sme sa pustili do hry.

Sestrin odpor voči mne mi nedával pocit bezpečia, ale ako gravitačná sila víril mojím vnútrom, po nekonečnej orbite, takmer vždy nepodstatný, až raz došlo k zrážke: údery po hlave, kopance do lýtok a chrbta, strkanie, podrážanie nôh. Ak som sa nachádzala pri stene, pritlačila ma k nej a pritisla svoje telo na moje: cítila som, ako mi kolabujú pľúca, praskajú kosti. Pozorovala som ju, a keď som si všimla, že sa jej telo približuje – začula som výzvanie gumových podrážok, praskanie vlákien oblečenia zväzujúceho jej telo, žblnkot životných orgánov –, vyskočila som ako epileptička a pripravovala sa, nie však na obranu, tá bola zbytočná, ale ochranu. Keď ma tak uvidela, nedočkavá ako šelma, a nechcela sa biť, rozosmiala sa, spokojná, že moje zdesenie a z neho vyplývajúca pohotovosť dokázali jej neohrozenú nadvládu. Medzi nami boli štyri roky. Obrovskou a hrozivou ju nerobil len vekový rozdiel, ale aj postava: široké kosti, štvorcová tvár, mierna nadváha. Priestor narušený jej prítomnosťou trpel. Snažila som sa zmenšiť svoje už beztak drobné tielko a pokúšala sa byť neviditeľnou, aby som mohla nepozorovane prežiť celé hodiny.

Raz večer sme využili lenivosť sesternice, ktorá nás mala strážiť, a pozerali sme televíziu dlhšie než zvyčajne. Sestra prepínala kanály, až narazila na film, v ktorom blond dievčatko zavraždilo svojho bračeka. Trieskalo mu hlavu o dlážku a nakoniec ho zhodilo zo schodov. Zavrela som oči a neotvorila ich, až kým ma nerozboleli viečka, ale ona zvýšila hlasitosť, aby zvuk smrti nadobudol tvar v mojej mysli. *Pozri sa, čo ti urobím!* Prižmurila

som kútik ľavého oka, len toľko, aby moju budúcnosť vyplnila ekchymóza a krv.

Ak u iných detí bola smrť krotená všemocnosťou detstva, u mňa sa zmenila na istotu: nepochybovala som, že ma zabije. Neustále mi to pripomínala: *Nieže dnes v noci zaspíš, lebo prídem a zabijem ťa. Zadusím ťa. Zaškertím. Dobodám.* Nedalo sa mi spať, vyše hodiny som sa ostražito skrývala pod prikrývkou s baterkou a listovala komiksami, čítala knihy. Keď som ju konečne začula chrápať, oddala som sa spánku. Po prebudení som bola vďačná, že som nažive, pozorovala som jej oči plné mazu, rozmrzenosť, s ktorou sa prebúdzala a nikdy ju neopustila. Ráno nemala chuť hovoriť, ale jej tvár mi prezradila, že túto noc som mala šťastie.

Zrkadlo v kúpeľni bolo široké, orámované tyrkysovými kachličkami, na ktorých vo vlnách stúpala a klesala azúrová pena. Popri česaní alebo umývaní vlasov som tie vlny sledovala a snažila sa zachytiť ich rytmus, nájsť súvislosť medzi ich nesmiernosťou a šírkou malých kachličiek. Vtom prišla, cítila som, ako sa jej prítomnosť rozťahuje okolo mňa, tak som so spracovávaním obrazov skončila a v zrkadle hľadala svoj odraz. Zistenie, že tam naozaj som, živá a prítomná, so svojím telom, ma udivilo. Zo seba som videla čiernu ofinku, veľké oči, hrbolček na koreni nosa. Potom sa začínali jej ruky, širokými prstami mi zapchala nosové dierky a ústa. Videla som jej žltú hlavu, tmavé paže, ktoré svoju vôľu vtlačali do mojej tváre. V zrkadle sa nám skrížili pohľady: môj vyhlasoval, že nič neurobil, jej tvrdil, že to neprekáža. Vtedy som začala rátať. Číslam, ich nutnému a pokojnému postupu k konečnu, som zverila úlohu reorganizácie tlkotu srdca, sprevádzania až na koniec, a do týchto zachraňujúcich počtov som votkala primitívnu a spontánnu formu meditácie: jeden, dva, tri – *nie som tu, som inde* – štyri, päť, šesť – *plávam v mori* – sedem, osem, deväť – *len sa hlbšie ponáram* – desať, jedenásť, dvanásť – *aha, ryby, hviezdice* – trinásť, štrnásť, pätnásť – *za vodou vidím nebo* – šestnásť, sedemnásť, osemnásť – *vzopriet sa nemá zmysel* – devätnásť, dvadsať, dvadsaťjeden – *už sa to končí* – dvadsaťdva, dvadsaťtri, dvadsaťštyri – *teraz sa vynorím a nadýchnem* – dvadsaťpäť, dvadsaťšesť, dvadsaťsedem –

naposledy som vydržala do tridsiatky – dvadsaťosem, dvadsaťdeväť, tridsať – *vydržím aj do štyridsiatky?* Tridsaťjeden, tridsaťdva, tridsaťtri. Tridsaťštyri, tridsaťpäť, tridsaťšesť. Tridsaťsedem, tridsaťosem, tridsaťdeväť.

Počítala som čoraz pomalšie, naťahovala som sekundy v nádeji, že keď budú obsahovať čísla, skrúti sa čas. Raz, blížiac sa k päťdesiatej, som sa snažila vyvliecť zo sestrinho zovretia, tlaku tela drviaceho moje, lebo som už nevládala vzdorovať, potrebovala som sa nadýchnuť, a tak som jej obľizovala ruky, odpľúvala si a slintala, až kým konečne nepovolila stisk a ja som mohla hltáť vzduch. Hulákala, bola znechutená, strčila do mňa, dlane si utrela o môj chrbát a odišla z kúpeľne. Nechala ma sklonenú nad umývadlom. Zistila som, ako sa už nedať dusiť. Bolo to jednoduché, prečo mi to nikdy predtým nenapadlo? Lenže jej potreba odstaviť ma od kyslíka bola rovnako silná, ako moja potreba neprísť oň a zakrátko našla riešenie: keď som ležala na pohovke alebo posteli, začítaná do knihy alebo započúvaná do hudby, priblížila sa, tvárila sa, že ide niečo robiť, predstierala ľahostajnosť, ale vtom schmatla vankúš a pritlačila mi ho na tvár. Odrazu všetko zhaslo a ponorilo sa do mäkkej a úplnej tmy. Nesnažila som sa odtiahnuť jej ruky, poškriabať ju či poštipať, aby som sa vyslobodila, proti jej sile, neotrasiteľnej ako jej plán, som nič nezmohla. Musela som si šetriť energiu. Tak som sa ani nepohla, skamenela som, prepadla sa do čalúnenia pohovky a sústredila sa na dojímavú mäkkosť, s akou ma prijala. Naučila som sa znížiť frekvenciu srdcového rytmu, načerpať zásoby vzduchu. V istých chvíľach, akoby nekonečných, mi trvalo dlho, kým som vstala, dunelo mi v hlave. Nakoniec bolesť ustúpila.

Dva alebo trikrát som zavolala na číslo pre týrané deti: videla som reklamu v televízii a naučila sa ho naspamäť, ale keď operátorka zdvihla slúchadlo, pery sa mi zlepili a položila som. Rodičom som nepovedala nič. Niečo si všimli, ale nie všetko, ba práve naopak, len veľmi málo. Ak sa im to však podarilo, zúrili, poriadne to sestre vytmavili, ona zízala na svoje nohy a ja som sa pripravovala na to, že si ich obranu odpykám, že keď sa lapím do ďalšej pasce, dostane sa mi ešte hlbšej nenávisti, posilnenej čerstvou dáv-

kou zlosti. Ak hlasy dospelých, visiace na telefónnom drôte, boli nanič, tie rodičovské, tak veľmi sa usilujúce skôr o životenie nenávisťi než o jej vykorenenie, mali opačný účinok.

Keď som mala šesť, v deň jej desiatych narodenín, po tom, čo sa jej podarilo pohádať sa s pár kamarátkami, ktoré presvedčila, aby prišli na jej oslavu, a po tom, čo z katastrofy obvinila mňa, ma otec odviezol nabok a pošepkal mi do ucha: *Noemi potrebuje všetku našu pozitívnu energiu. Predstav si ju vždy šťastnú, zaliatu svetlom.* Jeho slová obsahovali tajomnosť a obradnosť modlitby a ako modlitbu som si ju v mysli aj opakovala, ale nesnažila sa ju pochopiť. Uspokojila som sa s podozrením, že život mojej sestry sužoval závažnejší problém než ten, ktorý predstavovala pre mňa. Odsúdenie jej krutosti by jej trápenie len zhoršilo a mňa pripravilo o úľavu zo správneho konania: teda chrániť ju.

Vytrvalosť a znášanie bolesti sa stali jadrom mojej metódy. Neprebýval vo mne len strach zo smrti, ale aj iné záležitosti spojené s detstvom: ľahkovážnosť, hra, kamarátstva, šport, škola. Považovala som ho za prirodzený, tak ako aj násilie či nenávisť. Náhody existencie. Práve sestra mi raz popoludní všetko vysvetlila a dala najavo. Hrali sme sa kameň, papier, nožnice, jej nožnice prestrihli môj papier, lenže gesto nepredstierala, práve naopak, akoby strihala naozaj, dva prsty mi potiahla hore a dva dole, akoby mi chcela pretrhnúť ruku. Podarilo sa mi vyslobodiť. Kým som si šúchala ruku, pozerala sa na mňa a smiala sa.

„Prečo to robíš? Prečo mi neustále robíš zle?“

„Lebo si to zaslúžiš.“

„Veď som nič neurobila!“

„Žiješ. To si urobila.“

Čo som mohla povedať? Žila som. Mala pravdu.

V novom dome sme nemali jednu izbu, ale dve, rôzne zariadené: obdobie objektívnosti sa skončilo, možno že dôvody lásky boli živé dostatočne dlho na to, aby sa stali pevnými a nespochybniteľnými, alebo nás porovnávanie zbavilo sestrino nové postavenie dievčaťa. Ja som sa stále chúlila v teplom brlôžku detstva a dúfala, že už sa s ňou nikdy nebudem musieť deliť o žiadny priestor.

Lenže občas ju jej nové obdobie otravovalo, možno preto, lebo bolo náročné alebo neznáme, a vtedy prišla za mnou a na svoj vek zabudla, aby mohla prekĺznuť o pár rokov späť a nadýchať sa ošúchaného vzduchu detských hier. Stalo sa to tam, v obývačke nového domu. Poslednýkrát sa ma zmocnil šialený strach zo smrti.

Nadišlo neskoré popoludnie. Tašku s bábikami barbie vysypala na koberec, aby sme mohli zopakovať rituál predstierania. Hry už otravovali dokonca aj samotné bábiky: dokazovali to opotrebované ruky a nohy, ošklbané vlasy, z ktorých ostali len vlákna, topánky bez páru, roztrhané šaty. Len nalíčené tváre fingovali zvyčajnú ľahkomyselnosť. Podľa nich sme upravovali tie svoje, bábiky sme učili robiť to, čo sme my nedokázali: hrať sa, požičičavať si oblečenie, usporadúvať večierky. Vychádzať spolu. Bábiky pili čaj a zdalo sa, že všetko je v poriadku. Niečo sa však pokazilo. Lenže čo? Mala som zbrane, o ktorých som netušila, triafali bez toho, aby som ich ovládala, rozkrájali sestru dušu na márne kúsky, na neznámom mieste jej spôsobovali silnú páľčivú bolesť. Ja som však videla len jej tvár, odrazu rozohnenú, oči meniace farbu, oči netvora, fúrie. Ako je to možné? Nechcela som ju trápiť. Bola moja sestra. Snažila som sa ju nenaštváť. Jednako však stojí tu, obrovská, blčiacca, rozzúrená. Niečo zrevala, nerozumela som čo.

„To nie je pravda, nič som ti neurobila!“

Môj hlas ma prekvapil, vyšiel mi z hrdla, takmer jej ublížil, nespoznávala som ho. Vtom sa zdvihla čiasi – azda moja? – ruka, pripravená hodiť bábiku. Bábiku z ružového plastu, v ligotavom oblečení, s umelými vlasmi, bábiku, o ktorej som vedela, aká je ťažká a tvrdá. Hodila som ju do nej. Trafila som ju do oka. Skríkla, rukami si zakryla tvár. Pridfžala si ich na oku, akoby jej mohlo vypadnúť. Vypichla som jej ho?

„Nechcela som, prisahám, nechcela som!“

Odlepila si od tváre dlaň. Nazrela do nej ako do misky. Nie, oko sa jej negúľalo v dlani, buľva ostala v očnej jamke. Uľavilo sa mi: ak sa oku nič nestalo, možno by sme sa mohli hrať ďalej. Zahľadela som sa na ňu. Jedno oko biele, druhé červené. Nehýbala sa, akoby bola paralyzovaná, ale nie od bolesti: zarazilo ju prevrpenie. Nikdy predtým som sa nevzoprela. Čo mala urobiť? Čo som mala

povedať? Od tej chvíle na svete existovalo niečo nové, trajektória spájajúca moju ruku s jej okom, tu, vo vzduchu, ohavne viditeľná, nezmazateľná, existovala a menila scenár, spochybňovala ďalšie pohyby, spochybňovala samotnú existenciu našich tiel, koberca, pohovky, bábik, nového domu a štvrte, celej povahy sveta. Hľadeli sme na seba, skúmali neistoty tej druhej, pri zvyčajných a skromných možnostiach ohromené náhlým vpádom nekonečna. Vtom sa jej údiv zmenil na zúrivosť a môj na zdesenie. Chytila ma za hlavu, v každom mojom vlase vybuchla bolesť, cítila som, ako vzniká na mieste, kde sa dotýka kože, uháňa do tela a preniká do každého jeho zákutia. Cítila som trhanie vlasov, ktoré so sebou niesli kúsky kože, trieštenie kostí, strhnutie pokožky hlavy, vynorenie sa, odtrhnutie a padanie častí odhaleného mozgu. Ako dlho nám to trvalo? Naozaj som ju tak veľmi zranila? Vydržala by som to? Ako dlho? Bolesť sa mi rinula z hlavy, tiekla po tele, premočila mi šaty.

Nejako sa mi podarilo vytrhnúť sa z jej zovretia – *pokožka hlavy sa odtrhla, v ruke jej ostali vlasy, všade je krv* –, rozbehla som sa, moje telo sa zmenilo na vietor, jej na lávu, bolo to čisté šialenstvo, bola som ako svištiaci víchor, našla som dvere svojej izby, bol v nich kľúč, môj kľúč, blahorečila som sťahovanie, nové domy, kľúče – *už je skoro tu, nedokážem to, chyti ma* –, zatvorila som dvere, práve včas, pred jej nosom, ona sa na ne vrhla so všetkými štrnástimi rokmi zlosti, búchala do nich, kopala – *vyrazí ich, rozbije, vojde a zabije ma* –, padla som na kolená, vzpriamená, s otvoreným náručím a vyvrátenými dlaňami prosebníka – *Bože môj, nedopusť, aby ma zabila, Otče náš, nedopusť, aby ma zabila, nech sa vrátia rodičia, daj, nech sa vrátia teraz, Bože môj, daj, nech sa vrátia skôr, než vyrazí dvere.*